

- Internationale Dag van de Schoolbibliotheek
- Thesauri in de dagelijkse museumpraktijk
- De eerste doos: bezoek aan FelixArchief; archiefverhuizing
- Focus op gebruikers

Eerste Internationale Dag van de Schoolbibliotheek in Vlaanderen

23 oktober 2006

In 1999 riep de International Association of School Librarianship (IASL) de 'International School Library Day' uit. De bedoeling was om de belangrijke rol van schoolbibliotheken in de verf te zetten: leespromotie, informatieverbreiding, levenslang leren... Sindsdien kon dit initiatief – dat jaarlijks plaatsvindt op de vierde maandag van oktober – meer en meer op internationale belangstelling rekenen. Het thema van 2006 luidde 'Reading. Knowing. Doing.'

In de sectie Schoolbibliotheken van de VVBAD werd vorig jaar afgesproken dit gebeuren te steunen en ook in Vlaanderen de Internationale Dag van de Schoolbibliotheek te lanceren. De werkgroep stuurde een brief naar Frank Vandembroucke, minister van Onderwijs, met de vraag om dit initiatief van hogerhand te promoten. Merkwaardigerwijze kwam hierop geen antwoord...

"A school is just a group of classrooms gathered around a library." (Shelby Foote)

Ondertussen bereidden de leden van de werkgroep zich onafhankelijk van elkaar voor om op maandag 23 oktober hun schoolbibliotheek, mediatheek of open leercentrum in de kijker te plaatsen. Een korte voorstelling van deze plaatselijke evenementen kan misschien inspirerend werken voor de volgende jaren...

In het Sint-Lodewijkscollege te Brugge (www.cultuurbibliotheek.be) stelde bibliothecaris **Walter De Smaele** een leuke brochure samen met voor elk schoolvak een paar aanbevolen recente boeken uit de collectie. Voor biologie was dat *De waarheid over hormonen* (Vivienne Parry), voor Frans Un

long dimanche de fiançailles (boek van Sébastien Japrisot, film van Jean-Pierre Jeunet), voor fysica *Een korte geschiedenis van de tijd* (Stephen Hawking), voor gedragswetenschappen *De box van Skinner. De beroemdste experimenten uit de psychologie*, enz. Deze brochure bevatte ook een wedstrijd in het schrijven van een korte boekrecensie. Om heel dit gebeuren een officieel karakter te geven, werd de minister van Onderwijs uitgenodigd. De Minister is daarop ingegaan. Tijdens zijn bezoek verklaarde hij dat hij prioritaire probleemscholen wil helpen.

"Een huis zonder boeken is als een lichaam zonder ziel." (Cicero)

NIEUWSBRIEF
 Jaargang 1, Editie 1
 Woensdag 23 oktober 2006
 SCHOOLBIB H. FAMILIE - SECUNDAIR

INTERNATIONALE DAG VAN DE SCHOOLBIBLIOTHEEK

Wat is een schoolbibliotheek? Waarvoor kan je er terecht? Wat kan je met er mee bereiken?

De Ministerief van de schoolbibliotheek van de H. Familie - Secundair

Leeskriften

Gratis Abonneren

In dit nummer:

Wat is een schoolbibliotheek?	1
Wat kan je met er mee bereiken?	1
De Ministerief van de schoolbibliotheek van de H. Familie - Secundair	2
Leeskriften	3
Gratis Abonneren	3
In dit nummer	3
Wat is een schoolbibliotheek?	4
Wat kan je met er mee bereiken?	4
De Ministerief van de schoolbibliotheek van de H. Familie - Secundair	4
Leeskriften	4
Gratis Abonneren	4
In dit nummer	4

Interessante informatie:

- De schoolbibliotheek is op de website van de school www.sint-lodewijkscollege.be
- Wat is de rol van een schoolbibliotheek in de leeractiviteit? De volgende schoolbibliotheek is op zaterdag 2 november. De avond wordt met de schoolbibliotheek van de H. Familie - Secundair samen met de H. Familie - Secundair op zaterdag 2 november.

In de Heilige Familie te Sint-Niklaas (www.hfamilie.com; link Schoolleven – Bibliotheek) lanceerde bibliotheekverantwoordelijke **Ann Schatteman** een tweemaandelijks gratis *Nieuwsbrief*: 'Als je eens wist wat de bibliotheek je kan bieden.' Hierin vestigt ze de aandacht op diverse interessante activiteiten in en rond de schoolbibliotheek: een leesclub bij de leerkrachten, het leesproject Fahrenheit 451, de boekenzoeker online, de Inktaap, diverse jeugdauteurs in de school, informatie over de boekenbeurs en een literaire agenda.

"Lezen is voor de geest, wat gymnastiek is voor het lichaam." (Sir Richard Steele)

Bibliotheekverantwoordelijke **Anne Hannot** van Sint-Lutgardis in Zomergem verraste 's morgens alle leerlingen en leerkrachten met een 'literair snoepje': chocoladekoekjes met daarin gewikkeld een citaat over boeken. Met dit papiertje kon je op zoek gaan naar je 'blind-date', een leerling of leerkracht met hetzelfde literaire citaat. Wie zijn partner vond, kon in duo deelnemen aan de quiz 's middags in de mediatheek. Deze quiz toetste de praktische vaardigheden van de bibliotheekbezoeker met vragen als: 'Geef de titels van de wetenschappelijke tijdschriften in de mediatheek. Wie heeft de Nobelprijs literatuur in 2006 gewonnen? Onder welk Sisonummer vind je poëzie? Wie schreef 'De Vesuvius en ik'?'...

"Goede boeken lezen is praten met de fijnste mensen uit het verleden." (Descartes)

In het Instituut Heilig Graf Turnhout werd op deze dag het vernieuwde open leercentrum officieel geopend, met uitgebreide aandacht van de pers. De regionale zender RTV vermeldde de Internationale Dag van de Schoolbibliotheken, terwijl *Het Laatste Nieuws* het foutief begrepen had als de opening van 'een nieuw computerlokaal'... Bibliotheekverantwoordelijke **Ingrid Cornelis** verdeelde onder

Het Heilig Grafinstituut te Turnhout: open leercentrum.

de bezoekende leerlingen en leerkrachten bladwijzers van de International School Library Day en vrijkaarten voor de Boekenbeurs (geschonken door schoolboekuitgevers en een lokale boekhandel).

"Boeken zijn onmisbaar voor het eenzame leven. Ze zijn thuis bij je, ze reizen met je mee, ze maken grapjes tegen je, ze monteren je op, ze troosten je, ze verbeteren je." (Petrarca)

In het Sint-Jan Berchmanscollege te Mol lokten **Magda Anthonissen** en ondergetekende heel wat leerlingen en leerkrachten naar het OLC met een gevarieerde tentoonstelling: aantrekkelijke posters van wereldberoemde bibliotheken (uitgeleend door de VVBAD), een boekenstandje van een 20-tal boeken over het plezier van het lezen, en een 15-tal toepasselijke gedichten, verspreid over de boekenrekken. Bij de woordenboeken prijkte een gedicht van Gerrit Komrij over woordenboeken, bij de afdeling gedichten een vers

Posters van wereldberoemde bibliotheken in het open leercentrum van het Sint-Jan Berchmanscollege te Mol.

van Hélène Swarth over een poëzielezeres, bij de naslagwerken het Zuid-Afrikaanse gedicht *Studie van man met ensiklopedie* van Sheila Cussons, bij de afdeling sprookjes het vers *De toverwoorden* van Ida Gerhardt... Een eenvoudige quiz rond literaire citaten verleidde een twintigtal leerlingen om even in de uitgestalde boeken te snuisteren.

Daarnaast bereidde een collega Nederlands een vakoverschrijdende les voor rond het boek *Poseren voor de bladspiegel* (Kees Fens & Uta Janssens). In dit lees- en kijkboek worden een vijftigtal schilderijen en foto's van lezende kinderen, vrouwen en mannen lyrisch becommentarieerd.

“Wie leest, leeft duizend levens tegelijk
en blijft toch zichzelf.” (C.S. Lewis)

Lucette Bostoën van het Sint-Ursula Instituut Lier zag haar Internationale Dag van de Schoolbibliotheken gedwarsboemd door de doorlichting, terwijl **Jan Laureys** van het Scheppersinstituut Mechelen in zijn school zware concurrentie ondervond van een herfstfeest in het weekend vóór deze internationale dag. Met affiches slaagde laatstgenoemde er nog in leerlingen aan te trekken voor de projectie van filmpjes over de gitaar en het schaatsen.

“Lezen is buiten-zich-zelve treden, het is
andere levens leven dan zijn eigen.”
(Hector Malot)

Hoewel al deze initiatieven in een heel kort tijdsbestek werden gerealiseerd, was elke schoolbibliothecaris toch tevreden over de respons. Leerlingen én leerkrachten bezochten de mediatheken, bibliotheken of open leercentra en werden gestimuleerd om aandachtiger te kijken naar de talloze mogelijkheden van deze educatieve ruimtes.

Hopelijk groeit dit initiatief van de VVBAD uit tot een vast ritueel dat ook van hogerhand steun verdient...

Rik Van Brabant
bibliothecaris Sint-Jan Berchmanscollege Mol
rik.vanbrabant@sjbmol.be

Meer info op:

- www.iasl-slo.org
- www.vbad.be
- www.iedereenleest.be
- www.boekenzoeker.org

Let op uw woorden: thesauri in de dagelijkse museumpraktijk

Brussel, 6 november 2006

Op 6 november vond te Brussel de studiedag ‘Let op uw woorden: thesauri in de dagelijkse museumpraktijk’ plaats. Het gezamenlijke initiatief van Culturele Biografie Vlaanderen vzw en de Denkgroep Archeologische Collecties (http://www.culturelebiografie.be/archeologische_collecties) kon op een brede belangstelling rekenen. Meer dan 80 deelnemers meldden zich aan.

De studiedag was in de eerste plaats bedoeld als een praktische verkenning van de verschillende terminologiebronnen waar museummedewerkers gebruik van kunnen maken.

Behalve een algemene inleiding op het concept van een thesaurus stonden vijf praktijkvoorbeelden op het programma. Om het verhaal af te maken waren ook demonstraties voorzien van twee belangrijke softwareleveranciers. Hoewel het niet de bedoeling was om de Vlaams-Nederlandse AAT-vertaling in het brandpunt van de belangstelling te plaatsen, bleef de *Art and Architecture Thesaurus* als een onvermijdelijke rode draad in alle presentaties opduiken.

De algemene inleiding op thesauri werd verzorgd door **Paul Van Lindt**, verantwoordelijke kennisbeheer bij het Departement RWO en zelf actief betrokken bij een aantal internationale thesaurusinitiatieven (zie onder andere <http://www.european-heritage.coe.int> - rubriek ‘thesaurus’). Van Lindt legde in de eerste plaats de basisconcepten van een thesaurus uit. Hij stelde de definities scherp en verklaarde de gebruikte terminologie. Hij demonstreerde het belang en de voordelen van thesauri en stipte ook kort aan met welke specifieke problemen meertalige thesauri te kampen hebben. Meteen waren de fundamenten voor de rest van het programma gelegd.

Onder de veelzeggende titel ‘De AAT, doe er uw voordeel mee’ hield **Annette Gaalman** een warm maar genuanceerd pleidooi voor de *Art and Architecture-thesaurus* (AAT) (<http://www.aat-ned.nl/>). Gaalman is consulent registratie & documentatie bij de Brabantse Museumstichting (NL) maar was in een vroeger leven jarenlang verantwoordelijk voor het vertalingsproject. Gaalman ging de tekortkomingen van de huidige vertaling niet uit de weg, maar toonde tegelijk aan dat er weinig alternatieven voorhanden zijn. Bovendien is er een belangrijke verschuiving merkbaar in de rol die men de AAT toedicht. Men is afgestapt van het idee dat de *Art and Architecture Thesaurus* als een soort ‘universele’ terminologiebron zou kunnen dienen. Meer en meer lijkt het erop dat de AAT een belangrijke functie kan vervullen als centraal referentiepunt. De AAT fungeert dan als de ruggengraat van een structuur waarbij andere, meer specifieke deelthesauri in elkaar grijpen.

De thesauri van het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium (KIK) (<http://www.kikirpa.be/www2/>) vormen de oudste praktijkvoorbeelden van thesauri in België. Het gaat om een reeks thesauri die in de eerste plaats werden ontwikkeld om de uitgebreide documentatie van het KIK te